

**Handläggare**  
Madeleine Hagerth  
Telefon: 08-508 21 051**Till**  
Älvsjö stadsdelsnämnd  
2013-10-24

## **Remiss om central avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb KS 329-1008/2013**

### **Förvaltningens förslag till beslut**

1. Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

Lars Arvidsson  
StadsdelsdirektörGöran Sjödin  
Verksamhetsområdeschef

### **Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget om central avgiftshantering till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden samt representanter för enskilt drivna verksamheter för yttrande. Kommunstyrelsen fick i budget 2013 i uppdrag att, i samråd med utbildningsnämnden, utreda hur en central avgiftshantering för förskola och fritidshem, oavsett huvudman, skulle kunna ordnas.

Förvaltningen ställer sig delvis positiv till förslaget om en central avgiftshantering. Förslaget innebära en ökad tydlighet gentemot brukarna om alla avgifter betalas till staden och de hanteras på ett mer likvärdigt sätt. Fördelarna kan dock begränsas av att de fristående utförarna själva avgör om de vill delta i en central avgiftshantering. Avlastning från administrativt arbete för att ge mer tid åt det pedagogiska uppdraget gäller inte kommunal förskoleverksamhet då avgiftshanteringen inte hanteras av

respektive förskola. Genomförs en central avgiftshantering förutsätter förvaltningen att intäktskravet hanteras centralt.

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2013-10-17.

## Bakgrund

Kommunstyrelsen fick uppdraget i budget för 2013 att, i samråd med utbildningsnämnden, utreda hur en central avgiftshantering för förskola och fritidshem skulle kunna ordnas. Utredningen har letts av en arbetsgrupp och en styrgrupp med representanter från stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

Utifrån en kartläggning av hur avgifterna hanteras idag, jämförelser med andra kommuner samt referensgrupper med berörda parter har man arbetat fram ett förslag till central avgiftshantering samt samlat för- och nackdelar med förslaget.

Tanken har varit att en avgiftshanterande organisation läggs under servicenämnden och att ett eventuellt införande skulle ta minst ett år. Fortsatt utveckling och ökad användning av e-tjänster i staden, främst ”min barnomsorg” och ”anordnarwebben” är en förutsättning för ett införande.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget om central avgiftshantering till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden samt representanter för enskilt drivna verksamheter för yttrande senast 2013-10-25.

## Ärendet

### Nuläge

Kommunala förskolor och fritidshem

Idag sker förskolornas registrering av placering och avgiftsgrundande uppgifter på stadsdelsförvaltningarna av

placerings- och köhandläggare alternativt av vårdnadshavare via e-tjänsterna ”anordnarwebben” och min barnomsorg”. Motsvarande uppgifter för de kommunala fritidshemmen sköts av respektive skola. Beräkning av avgifter och fakturor sker centralt i staden för både förskola och fritidshem.

### Fritidsklubbar

Avgiftshantering för fritidsklubbar har inte ingått i uppdraget, men då hanteringen i flera avseenden fungerar som för fritidshem föreslås även den omfattas av förslaget.

### Fristående anordnare av förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem

Fristående anordnare skickar uppgifter för registrering av placeringar till utbildningsförvaltningen. Avgiftshantering sköts av respektive huvudman.

## Den föreslagna nya organisationen

Den centrala avgiftsenhetens uppdrag ska vara att hantera föräldraavgifter för samtliga vårdnadshavare folkbokförda i Stockholms stad med barn inom förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem, oavsett huvudman.

Idag är hanteringen av placeringar och avgifter nära knutna till varandra. Den nya hanteringen förutsätter därför en tydlig gränsdragning mellan avgiftsenhetens uppgifter och de uppgifter som hör till dagens 15 nämnder och de fristående huvudmännen. Det förutsätts även att avtal sluts mellan kommunstyrelsen och servicenämnden som specificerar uppdragen och sätter kostnadsbilden.

Enligt de preliminära beräkningar som gjorts skulle tidsåtgången för avgiftshantering kunna minskas från 23 heltidstjänster till 13 om den centrala enheten jobbar med samma effektivitet som stadsdelsförvaltningarna gör idag. En ytterligare ökning av effektiviteten skulle uppnås om vårdnadshavare i större utsträckning utnyttjade e-tjänsterna istället för pappersblanketter.

## För- och nackdelar med förslaget

### *Fördelar*

- Likvärdighet för vårdnadshavare oavsett vald verksamhet utifrån att en samlad specialistkompetens handlägger avgifter
- Enkelt för vårdnadshavaren då en enda enhet hanterar avgifter
- Effektivisering av avgiftshantering ger minskad total administration i staden
- Avlastar verksamheterna från administrativt arbete för att ge mer tid åt det pedagogiska uppdraget
- En och samma myndighet hanterar alla relevanta uppgifter för avgiftshantering
- Den pedagogiska verksamheten involveras inte i familjernas ekonomi
- Försvårar inskrivning under period barnet inte är på plats
- Större möjligheter att säkerställa att alla vårdnadshavare får korrekta avgifter utifrån övriga placerade barn enligt den så kallade syskonrabatten.

### *Nackdelar*

- Det förekommer fristående anordnare och paraplyorganisationer som är mycket negativt inställda till en central hantering av föräldraavgifter då en osäkerhet finns kring vad det kommer att kosta dem
- Fristående anordnare kan välja om de vill omfattas av systemet eller inte vilket kan skapa olika villkor och olikhet i hanteringen
- Fristående anordnare kan inte välja att sätta vilka avgifter de önskar
- Potentiell fördröjning mellan registrering av placering och registrering av avgiftsgrundande uppgifter när e-tjänsterna inte används
- Större avstånd för vårdnadshavaren i avgiftsfrågor vilket kan försvåra och fördröja att uppgifter om exempelvis vistelsetid inkommer korrekt och i tid

## Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig delvis positiv till förslaget om en central avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb.

Förslaget innebära en ökad tydlighet gentemot brukarna om alla avgifter betalas till staden. Det innebär också att avgifter hanteras på ett mer likvärdigt sätt vilket är en fördel för familjer med barn i flera verksamheter och hos flera huvudmän.

Förutsättningen är dock att alla enheter, såväl kommunala som fristående, omfattas. Fördelarna kan annars begränsas av att de fristående utförarna själva avgör om de vill delta.

Avlastning från administrativt arbete för att ge mer tid åt det pedagogiska uppdraget gäller inte kommunal förskoleverksamhet. Förvaltningen har dessutom erfarenheten att den administration som centraliseras till serviceförvaltningen blir dyrare för respektive stadsdelsförvaltning än när arbetsuppgifterna ligger på stadsdelsförvaltningen. Genomförs en central avgiftshantering förutsätter förvaltningen att intäktskravet också hanteras centralt.

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

---

## Bilaga

Remissen